

fig selv ved at fremkalde Brugen af det kongelige Beto; den svækker sin egen Myndighed og Indflydelse, og, har man ikke Haab om, at et saadant Lovforslag i alt Fald af en snart paafølgende Regjering vil blive ophøiet til Lov, saa troer jeg ikke, at man uden sær Nødvendighed eller stærk Stemning skal fremkalde Brugen af det kongelige Beto. — Fremdeles mener jeg, at der er nogle Foranstaltninger, som ganske nødvendig maatte træffes, før en saadan almindelig Frihed til at være Sjælesørger kan tilstedes. Jeg troer saaledes, at det vilde være nødvendigt at give de i Folkekirken ansatte Præster fast Gage, da der ellers vil opstaae uhyggelige Forhold, idet denne Dannelse af frie Menigheder efterhaanden vilde formindste de Indtægter, som Kirkens Geistlige have faaet Tilfagn om; fremdeles vilde det være nødvendigt for Staten, at det borgerlige Ombud, der nu paahviler Præsterne, at føre Mandtalslister, Rister over Født, Døde og Ekteviiede, maatte gaae over til de civile Myndigheder. Iht paa en saadan frit virkende Præst vil man jo ikke have noget Baand. Den Bestemmelse, der findes i Lovforslagets § 6, vil ikke være tilstrækkelig til at forebygge, at der ikke opstaaer en beklagelig Forvirring til stor Skade for den Paa-gjældende. Det er altsaa af disse Grunde, at jeg ikke for Tiden kan gaae ind paa Fleertallets Forslag.

Det ærede Mindretal har meent, at den Udbvidelse af Loven af Ake April 1855, som Fleertallet har foreslaaet, vilde staae i Strid med Grundtanken i den nævnte Lov. Det kan jeg efter min Opfattelse af Loven ikke erklære, men derom skal jeg ikke reise nogen Strid her. — Fremdeles mener det ærede Mindretal, at Forbringningen vilde virke opløsende og forstyrrende i Folkekirken. Dette kan jeg ikke troe; jeg er vel tilbøjelig til at troe, at Menighedernes Tare suldt saa godt besørget under en billig og skjonsom Minister, som det vilde blive besørget, naar Balget af Præsterne var overladt til Menighederne selv, idet det vil kunne hændes, at ganske andre Hensyn end kirkelige gjøre sig gjældende; men som et gavnligt Correctiv til Statens Besættelse af Præstembederne troer jeg, at en saadan Frihed

som foreslaaet er helbig. Nu er det jo i Reglen Tilfældet, at de unge Mænd, der have forberedt sig til at overtage Embedet i Folkekirken, maae vente 14 til 16 Aar, inden de komme i Virksomhed. Den kraftfuldeste Deel af deres Liv gaaer saaledes tabt, og de komme ofte først i Embede, naar de ere mere eller mindre sløvede. Disse Kræfter gaae ligefrem tabte for Kirken; de maae beskæftige sig som Huuslærere eller Lærere ved Skoler osv., og jeg maa antage, at det maatte være gavnligt for Kirken at nyde Frugten af disse Kræfter. Naar da Staten deels umuligt kan sørge for, enten at Præsternes religiøse Anskuelse er i fuld Overensstemmelse med Menighedens, deels ikke vil afstedige dem, efterhaanden som de blive ældre, sløvede og trættes, saa at altsaa mange Embeder vilde blive mindre godt besørget, saa vil det i efterhaanden kunne raades God herpaa igjennem en saadan Frihed. Jeg kan ikke sjonne, at Kirken vil lide Skaar derved; men, som sagt, Spørgsmaalet er ikke tilstrækkelig drøftet, og det er rettest at afvente en saadan Drøftelse, inden man indlader sig paa Sagen. — Naar det ærede Mindretal har meent, at den i Norge indførte Indretning med Stiftscapellaner, som Biskopperne have Ret til at bestikke, og som i mange Tilfælde tjene til Hjælp for Geistligheden, hensigtsmæssigt kunde indføres her, saa troer jeg det ikke. Først ere de stedlige Forhold ikke her som i Norge. Der ere Præsterne ofte bestikkede for 6—7 Kirker, og disse Kirker ligge i forskjellige Dalstrøg eller paa Der, hvortil Præsten maa reise over stormfulde Bæve eller Bjorde, og under disse Forhold er det naturligt, naar en Præst bliver ældre eller syg, at hans Embede vilde lide derunder, dersom der ikke var unge Mænd, som den geistlige Øvrighed kunde sende ud for at besørge Tjenesten. Her er dette ikke saaledes, og paa den anden Side er vor Almue i religiøs Udvikling rykket videre frem, end jeg troer det i Reglen er Tilfældet med den norske Almue. Der er Præsten Præst, og der spørges ikke om, hvilken religiøs Anskuelse han nærmest slutter sig til; men her er Almuen bleven draget ind i den hele religiøse Bedæggelse, og her har det meget at sige, om Præsten i Tro og Overbeviensning stemmer med den,